

Συνταγματικά κατοχυρωμένη δημοσιονομική σταθερότητα

Κώστας Μουτσιάνας, 13.01.2019

Ένα από τα πολλά ζητούμενα για την ελληνική οικονομία είναι η δημοσιονομική σταθερότητα. Η κατάσταση κατά την οποία τα δημόσια οικονομικά της χώρας μας θα είναι νοικοκυρεμένα χωρίς να δημιουργούνται ελλείμματα που οδηγούν στη συσσώρευση χρέους και την ανάγκη υψηλής δανειοδότησης. Η ουσία της δημοσιονομικής σταθερότητας θα μπορούσε να συμπυκνωθεί στην απλή φράση «δεν μπορούμε να ξοδεύουμε περισσότερα από αυτά που παράγουμε». Ο δημοσιονομικός εκτροχιασμός είχε βαρύ τίμημα για την Ελλάδα και ως εκ τούτου η επίτευξη της σταθερότητας θα πρέπει να αποτελεί κυρίαρχο στοιχείο στην οικονομική πολιτική.

Βασικό συστατικό της δημοσιονομικής σταθερότητας είναι ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός όπου οι προγραμματισμένες δαπάνες ισούνται με τα έσοδα του κράτους. Τα τελευταία χρόνια λόγω των μνημονίων, της ασφυκτικής εποπτείας της τρόικα και της υψηλής χρηματοδοτικής εξάρτησης οι ελληνικές κυβερνήσεις πετύχαιναν οριακά πλεονασματικούς προϋπολογισμούς. Το θετικό είναι ότι αποδεικνύεται ότι ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός είναι εφικτό να πραγματοποιηθεί. Το αρνητικό είναι ότι για να επιτευχθεί αυτό έπρεπε να γίνει υπό το βάρος και το κόστος των μνημονιακών δεσμεύσεων. Αν και η οικονομική εποπτεία θα εξακολουθήσει να υφίσταται και η ισοσκέλιση κρατικών εσόδων και δαπανών θα είναι υποχρεωτική (προβλέπεται εξάλλου και από το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης), οι πολιτικές δυνάμεις θα πρέπει να λάβουν καθολικά αποδεκτές αποφάσεις για τη διασφάλιση της δημοσιονομικής σταθερότητας οι οποίες θα είναι υπεράνω των επιμέρους οικονομικών πολιτικών που θα εφαρμόζει η εκάστοτε κυβέρνηση.

Η κατοχύρωση της δημοσιονομικής σταθερότητας μέσω του Συντάγματος θα συμβάλλει καθοριστικά στη δημοσιονομική πειθαρχία. Η νομοθέτηση ισοσκελισμένων προϋπολογισμών θα λειτουργήσει αποτρεπτικά μπροστά στον κίνδυνο δημοσιονομικού εκτροχιασμού στο μέλλον και στην πιθανή επιστροφή σε δημοσιονομικές καταστάσεις που μας οδήγησαν στην κρίση. Ένα πλαίσιο μηχανισμών που θα περιλαμβάνονται στο Σύνταγμα και θα πρέπει να τηρούνται απαρέγκλιτα από τις ελληνικές κυβερνήσεις. Η πραγματικότητα είναι ότι μια τέτοια νομοθέτηση θα στερήσει σημαντικά εργαλεία από τους υπευθύνους χάραξης της οικονομικής πολιτικής της χώρας μας, ωστόσο δεν πρέπει να αγνοούμε την αναγκαιότητα για δημιουργία συνθηκών δημοσιονομικής σταθερότητας που θα έχουν διάρκεια στο χρόνο.

Η συνταγματική κατοχύρωση ισοσκελισμένων προϋπολογισμών θα στείλει, παράλληλα, και ένα μήνυμα με πολλαπλούς αποδέκτες (εταίρους, επενδυτές και αγορές): ότι η χώρα μας θεωρεί τη δημοσιονομική σταθερότητα ζήτημα μείζονος σημασίας και ότι η δημοσιονομική πειθαρχία θα βρίσκεται στον πυρήνα των οικονομικών της. Με αυτόν τον τρόπο θα ενισχυθεί σημαντικά η αξιοπιστία της και θα ανακτηθεί η χαμένη εμπιστοσύνη.

